

ניפוץ בועות (בוחרים בשיח) - 12910514

קורס כללי לתואר ראשון

2 נק"ז

תשפ"ד, סמסטר ב, יום ג' 16-14, בנין 90 חדר 235

שעת קבלה ימי ג' בתאום מראש.

ד"ר מיכאל שטרנברג - sternbem@post.bgu.ac.il

מטרות הקורס

המטרה המרכזית: לבסס מיומנויות אישיות המאפשרות לסטודנטים וסטודנטיות מקבוצות שונות להכיר ולחצות גבולות חברתיים (לנפץ בועות). זה כולל:

- הזמנת הסטודנטים והסטודנטיות לבחון את האמונות/ הנחות שלהם ולאגור את ההבנה שיש להם על אנשים שונים מהם.
- הזמנת הסטודנטים והסטודנטיות להתמודד עם שוני, קונפליקט ומה שהם מעוררים בהם.
- להקנות כלים שיתרמו ליצירת אינטראקציות וקשרים עם סטודנטים וסטודנטיות מקבוצות אחרות.
- להקנות כלים שיתרמו להתמודדות בונה עם קונפליקטים מתהווים על רקע של ניגודים בין-קבוצתיים.

תיאור הקורס

קורס זה נועד לייצר מרחב המתמודדות עם המורכבות החברתית של ניתוק בין הקבוצות הרבות והמגוונות המתקיימות אחת ליד השנייה ברחבי הקמפוס. התמה המובילה בקורס מתמקדת במטאפורה של ניפוץ בועות חברתיות. בקורס זה נזמין את המשתתפים להתנסות בהקשבה, הכרות והשתתפות בשיח בסביבה בטוחה ופתוחה בה נשמעות דעות המאתגרות את התפיסה האינדיבידואלית של המשתתפים. מטרת למידה זו הינה להקנות לסטודנטים והסטודנטיות יכולות, כלים ומיומנויות להתחבר אל אנשים ולחבר בין אנשים, ובייחוד לייצר מרחב של חיים משותפים בקמפוס.

בעזרת שימוש בכלים אינטר-דיסציפלינריים מתחומי הפסיכולוגיה, סוציולוגיה, אנתרופולוגיה, יישוב סכסוכים, סטוריטלינג, משחק ועוד ילמדו הסטודנטים והסטודנטיות להתגבר על הנתק וההתנגדות בין הקבוצות ולנפץ את הבועות החברתיות. יתרה מכך, הסטודנטים והסטודנטיות ישאלו במהלך הקורס שאלות כמו לאיזה קבוצה אני משתייכת? האם אני מכיר/ה אנשים השונים ממני? מהו המיקום שלי באוניברסיטה? מהו טריגר עבורי? מה חוסם אותי מלהכיר אחרים? מדוע קבוצות שונות נסגרות ומקבלות רק את הדומה להן? כיצד ניתן לשנות זאת? האם אנחנו רוצות/ים להתגבר על מגוון סוגי שונות ולנפץ את הבועות החברתיות? שאלות אלו נועדו על מנת לאתגר הן את הזהות העצמי שלי והן את זהות הקבוצה וגבולותיה.

חובות הקורס

- נוכחות והשתתפות במהלך כל הסמסטר. 10% מציון הקורס.

- הצגת מאמר במהלך הקורס. 20%.
- מטלת יישום: ייזום פעולה שתורמת לניפוץ בועה נבחרת, על פי בחירת המשתתפת. ללא ציון.
- מטלה מסכמת: כתיבת דו"ח אודות מטלת היישום. הכתיבה משלבת התבוננות רפלקסיבית בחוויה של ייזום ניפוץ בועה והתייחסות למקורות תיאורטיים רלוונטיים. 70% מציון הקורס.

תכנית מפגשים

מפגש 1 – היכרות ותיאום ציפיות: מי כאן, איך ניצור סביבה שתורמת ללמידה משותפת.

מפגש 2 – דמיון ושוני: הקבוצות החברתיות שאנחנו מביאים איתנו ושבתוכנו.

מקורות:

האוניברסיטה הפתוחה (1989), תיאורית הזהות החברתית, "מבוא לפסיכולוגיה", ע' 396 – 403.
<https://lamda-academy-openu-ac-il.bengurionu.idm.oclc.org/lamda-ebooks/10104b/3/#zoom=z>

נדלר, א. (2000). "קונפליקט בין קבוצתי והפחתתו: פרספקטיבה של הפסיכולוגיה החברתית", דיאלוג בין זהויות, (רבאח חלבי, עורך), הוצאת הקיבוץ המאוחד, תל-אביב. עמ' 28-46.

Lizzio-Wilson, M., Mirnajafi, Z., Louis, W.R. (2022). Who we are and who we choose to help (or not): An introduction to social identity theory. In: Yerkes, M.A., Bal, M. (eds) *Solidarity and Social Justice in Contemporary Societies*, pp17-28. Palgrave Macmillan, Cham.

Tajfel, H., & Turner, J. C. (1979). An integrative theory of intergroup conflict. In W. G. Austin & S. Worchel (Eds.). *The Social Psychology of Intergroup Relations*. Monterey, CA: Brooks-Cole. 33 – 47.

מפגש 3 – נרטיבים והבניה של מציאות: הסיפורים עליהם גדלנו, מהם מספרים עלינו ועל אחרים.

מקורות:

בר-און, ד. (2006). "ספר את חייך". הוצאת הספרים של אוניברסיטת בן גוריון בנגב. פרק 3. (82-)
 (124)

Bar-On, D. (2013). Israeli society between the culture of death and the culture of life. In *Honoring Differences: Cultural Issues in the Treatment of Trauma and Loss* (pp. 211-233). Taylor and Francis. <https://doi.org/10.4324/9780203778005-18>

Bar-On, D. & Kassem, F (2004). Storytelling as a way to work through intractable conflicts: The German-Jewish experience and its relevance to the Palestinian-Israeli context. *Journal of Social Issues*, Vol. 60, No. 2, 2004, pp. 289--306

מפגש 4 – יחסים בין קבוצתיים: איזה סוגים של שוני מעסיקים אותנו, איזה סוגים של יחסי "אנחנו והם" אנחנו חווים.

מקורות:

מזרחי, נ., (2012) "מעבר לגן ולג'ונגל: על גבולותיו החברתיים של שיה זכויות האדם בישראל", מעשי משפט 4, 51 – 74.

Acker, J. (2006) Inequality regimes, *Gender & Society*, Vol. 20 No. 4, August 2006 441-464. Sociologists for Women in Society.

מפגש 5 - קהילות וקבוצות באוניברסיטת בן גוריון: איך אנחנו חווים את מגוון המרחבים של הקמפוס, איזה משמעויות אנחנו מייחסים לאזורי קמפוס שונים?
מקורות:

גיגי מ', נגר-רון, ס' ורזי, ת' (2022). מגוונים את מגדל השן: דור ראשון להשכלה אקדמית – כותבים. פרדס הוצאה לאור.

דיין ה., בן יושן גזית, א., (2021), "דור ראשון", *מפתח*, 16, 19-43.

Abu-Rabia-Queder, S. (2014). "Our problem is two problems: That you're a woman and that you're educated": Gendering and racializing Bedouin women experience at Israeli universities. *International Journal of Educational Development*.
<https://doi.org/10.1016/j.ijedudev.2012.09.001>

Buttny, R. (1999), Discursive construction of racial boundaries and self-segregation on campus. *Journal of language and social psychology*, Vol.18, No. 3, September 1999, 247-268. Sage publications, Inc.

Clack, B., Dixon, J., & Tredoux, C. (2005). Eating together apart: patterns of segregation in a multi-ethnic cafeteria. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 15(1), 1-16.

מפגש 6 – לנפץ בועות: מחשבות והתנסויות על שינויים שנרצה לראות בקמפוס.
מקורות:

אלון, נ. עומר, ה. (2005). השטן שבינינו מדמוניזציה להידברות. 9-13, 111-136.

Boulding, E. (1988). Image and Action in Peace Building. *Social issues*. Volume 44, Issue 2. Summer 1988. Pages 17-37.

Office of Human Resources, The Ohio State University, Difficult Conversations :How to Discuss What Matters Most, A High-Level Summary of the Book by Stone, Patton and Heen

<https://eye.hms.harvard.edu/files/eye/files/difficult-conversations-summary.pdf>

Ospina, Sonia & Foldy, Erica. (2010). Building Bridges from the Margins: The Work of Leadership in Social Change Organizations. *Leadership Quarterly*. 21. 292-307.

Staub, E. (2003). Notes on cultures of violence, cultures of caring and peace, and the fulfilment of basic human needs. *Political Psychology*, 24 (1), 1 – 21.

מפגש 7 – לנפץ בועות: מחשבות והתנסויות על שינויים שנרצה לראות בקמפוס. [המשך למפגש הקודם]

מפגש 8 – הצגת מטלות השיח בכיתה: מה עשינו ומה למדנו על ניפוץ בועות ועל עצמנו.

מפגש 9 – המשך הצגת מטלות השיח בכיתה: מה עשינו ומה למדנו על ניפוץ בועות ועל עצמנו.

מפגש 10 - סיכום הקורס.